

SLOVENSKA PISARNA.

Glasiło društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov.

„V organizaciji je moč in veljava!“

Izhaja vsak mesec. — Stane na leto 4 K. Posamezne številke se dobe po 35 vin. — Za oznanila se računa po dogovoru. — Dopise in naročnino sprejema uredništvo in upravništvo v Gorici, ulica Treh kraljev št. 18. — Uradne ure so vsak četrtek od 3. do 6. ure popoldne. — Rokopisi se ne vračajo.

VSEBINA: 1. Na razstanku. — 2. Splošni penzijski zavod. — 3. Poročilo delegata D. Gilčvert o skupščini „Državne Zveze“ odv. in not. uradnikov na Dunaju dne 11. oktobra 1908. — 4. Po dvajsetih letih. — 5. Lastni pogrebni zaklad. 6. Drobne vesti. — 7. Društvene vesti. — 8. Razpoloženje v Gorici gledé nepretrganega uradovanja. — 9. Resna beseda! — 10. Poziv. — 11. Oglasi.

Na razstanku.

Wenn Menschen auseinandergelien,
Sagen sie: „Auf Wiedersehen.“

Ko je „Slovenska pisarna“ prvič izišla leta 1899., bili so pač drugačni njeni avspiciji, kot jih imamo danes. Z veseljem jo je pozdravil vsak tovariš, z veseljem so jo sprejele organizacije. Vsi so čutili potrebo glasila, ki bi naj vezalo skupine, ki bi naj bilo neko bojno orožje, kakor je vojaku tromba, ki ga skliče v vrsto. In reči moramo brez samohvale, da smo vedno izpolnjevali svojo dolžnost. Budili smo nezavedne, bodrili slabe, klicali k delu, opozarjali smo na nerednosti, svetovali — skratka, razumeli smo skupen društveni program. In vendar so sedaj tako žalostne razmere med tovariši, da zremo strahoma v bodočnost, ker ne vemo ali bo „Slovenska pisarna“ izhajala še za naprej ali ne. Zato smo napisali na čelu teh vrstic tudi otožni naslov: „Na razstanku!“

Devet dolgih let je preteklo, odkar izhaja naš list. V tem času se je doseglo z izjemo edinega Celja popoln nedeljski počitek v vseh večjih slovenskih mestih, doseglo se je kolikor toliko zboljšanje sramotno nizkih plač, dosegli smo kolikor toliko zboljšanje socijalnega položaja, zadobili si nekoliko več ugleda. Priborili smo si zavarovanje za starost in onemoglost, ki stopi z novim letom v veljavo. Sprejeti smo na-

dalje tudi v zakonsko predlogo trgovskih uslužbencev. Manjka nam pogrebni zaklad in še marsikaj drugega. Nadaljevati v tem oziru začeto pot, je prva naša naloga. Tem starim temeljnim zahtevam so pristopile nove; izobrazba uradništva in boj za substitucijsko pravico. Jugoslovanski tovariši smo se sešli o binkoštih leta 1907. v Ljubljani, da bi se združili k skupnemu delovanju, in res pol leta pozneje — smo se slovenski tovariši sami razšli v gnjevu in srdju.

Trenotnim razpoloženjem oproščamo. A od tega je že več kot eno leto, in temu se ni še prišlo v okom; nasprotno, organizacija je manj ali več razpadla. Faktum je, da po čeli dekadi let nimamo več enotne organizacije, in da životari Štajersko, Kranjsko, Primorsko in Tržaško društvo vsako zase in nekatera kot priveski nemškega dunajskega „Verbanda“. In ne samo to. Opažali smo deloma med tovariši celo skrit antagonizem, splošno pa se je razširila med nami ona skoraj neverjetna indolenca, ob kateri omaga vsako delo, ob kateri se razblinijo najlepše nade in najlepši načrti v — nič. Najbolje karakterizira to indolenco tovarišev sledeče: Na jugoslovanskem kakor tudi na zadnjem skupnem občnem zboru se je določilo stalne dopisnike skupnega glasila, a uredništvo „Pisarne“ ni prejelo že nad eno leto od nikogar niti enega dopisa. V „Pisarno“ so pisali le trije goriški tovariši in ljubljanski tovariš g. Christof, kateremu izreka uredništvo pri tej priliki svojo zahvalo.

Značilno je to za naše razmere. Istotako značilno pa je, da ljubljanski tovariši spočetka niso hoteli podpirati „Pisarne“, smatrajoči jo za glasilo obsovražnega celjskega društva in so raje pošiljali svoje članke v politično „Novo dobo“. Tudi znamenje časa, znamenje dekadence.

In vendar tako ne more iti dalje. Ves naš trud bo zaman, vse naše zahteve postanejo iluzorične, ako sami nismo zmožni ustvariti si bojne organizacije, ednotne in trdne, ki bi ščitila posameznika in vodila skupnost. Dasi so socialna vprašanja popularna in si razni šefi ne upajo tako odkrito pokazati nam svojega preziranja kakor svoj čas, vendar jih je veliko med njimi, ki bi radi videli v svojih pisarnah mesto zavednega uradništva le hlapčevsko rajo po uzoru diurnista iz „Fliegende Blätter“ in garantiramo, če ponehā enotna organizacija oziroma če si je iznova ne ustvarimo, hiralā bodo tudi posamezna društva tako dolgo, dokler se ne bo predstojnikom posrečilo, zaježiti celo naše gibanje in nam privezati na usta — ključavnico. In to tembolj sedaj, če preneha naš list izhajati.

Pri teh razmerah pač ni čuda, da nam silijo bridke besede med pero. Ali nočemo jih izreči. V tej, morda zadnji številki kličemo še tovarišem: Zbudite se, združite se!

V več zadnjih številkah smo obširno govorili o bodočem stanovskem programu, ki ga hočemo tu na kratko ponoviti.

Pred vsem se kaže nujna potreba . . . regulacija plač. V raznih krajih — v mestih in na deželi so tovariši nad vse različno plačani. Še v jedni zadnjih številk je uredništvo nasvetovalo v posameznih krajih enquete, ki bi naj ugotovile za dotično mesto in pripadajoče sodne okraje ednotni plačilni razred, odgovarjajoč krajevnim kulturnim in narodno-gospodarskim razmeram. Dotični plačilni razred bi se moralo potem obvarovati pred nepotrebnimi spremembami s kolektivno pogodbo med dotično odvetniško zbornico in uradniško organizacijo. Drugo in tretje važno vprašanje je: izobrazba uradniškega naraščaja v smislu resolucij letošnjega shoda „Reichsverbanda“ na Dunaju in ustanovitev pogrebnega zaklada v smislu resolucije jugoslovanskega shoda v Ljubljani. Četrto vprašanje pa stavi uredništvo tovarištvu: Ali bomo res pustili, da preneha z novim letom 1909 „Slovenska pisarna“? Ali naj res ostanemo brez glasila?

Peta in glavna točka je in ostane ustanovitev krepke enotne „Zveze“, ki bi sama izvedla vse te navedene postulate. In s tem končamo.

V kratkem se pokaže, ali je tovarištvo v Celju, v Ljubljani in na Primorskem toliko zrelo za stanovski boj in stanovsko delo, da nas mo-

rajo nasprotniki in prijatelji upoštevati. Če pa se pokaže naša nesposobnost in lenoba, potem zaslužimo tlačanstvo, ker z bičem nas bodo zbudili, če se sami nočemo zbuditi. Izražamo upanje, da naš klic ne ostane klic upijočega v puščavi, in v imenu dela in napredka želimo vsem tovarišem: Veselo novo leto. Bodoči „Zvezi“ in našemu stanu pa kličemo: Vivat, crescat, floreat!

Uredništvo „Slov. Pisarne“.

Splošni penzijski zavod.

Z novim letom 1909. stopi v veljavo penzijski zakon ter prično delovati v to svrhu ustanovljeni penzijski zavodi.

Razglas ministerstva za notranje stvari od 5. t. m. o teritorialni razdelitvi in določi sedežev deželnih oblasti penzijskega zavoda, ki se ima vstanoviti glasom § 53. zakona od 16. decembra 1906. drž. zak. št. 1 ex 1907 glede pokojninskega zavarovanja uslužbencev, nahajajočih se v privatnih službah se glasi:

„Izvrševaje § 53. zakona od 15. decembra 1906 drž. zak. št. 1 ex 1907. se po zaslišanju tozadevnih deželnih odborov odreja ustanovitev sledečih deželnih oblasti penzijskega zavoda in se določa njih okrožje in sedež kakor sledi: 1. Dve deželni oblasti na Češkem, obe s sedežem v Pragi; deželna oblast I. obsega deželnozbornske volilne okraje 1. do 75., deželna oblast II. deželnozbornske volilne okraje 76. do 130.; 2. deželna oblast za Nižje Avstrijsko s sedežem na Dunaju; 3. deželna oblast za Gorenje Avstrijsko, Solnograško, Tirolsko in Predarelsko s sedežem v Solnogradu; 4. deželna oblast za Štajersko in Koroško s sedežem v Gradcu; 5. dve deželni oblasti za Moravsko, obe s sedežem v Brnu; deželna oblast I. obsega zavarovance nemške narodnosti, deželna oblast II. zavarovance Češke narodnosti in njihove delodajalce. Pripadnost k eni ali drugi deželni oblasti se ravna, ako je zavarovanec opravičen za volitev v državni zbor, po njegovi pripadnosti k enemu narodnih volilnih razredov in državnozbornskih volitev, sicer pa po dani izjavi zavarovanca; 6. deželna oblast za Šlezijo s sedežem v Opavi; 7. deželna oblast za Galicijo in Bukovino s sedežem v Lvovu; 8. deželna oblast za mesto Trst in okolico, Goriško in Gradiščansko, Istro, Kranjsko, in Dalmacijo s sedežem v Trstu.“

Na temelju §§ 58. in 93. navedenega zakona je minister za notranje stvari imenoval člane oziroma namestnike prvega odbora deželne oblasti v Trstu: a) načelnikom dr. Jurija Pitacco, magi-

stratnega asesorja v Trstu; b) člane: Leopolda Brunner, upravnega svetnika c. kr. priv. mehanične predilnice v Ajdovščini; Josipa pl. Burgstaller, posestnika v Trstu; Alfreda Escher, veletržca v Trstu; dr. Janeza Krek, državnega poslanca v Ljubljani; Karola Orin, uradnika pri tvrdki Mangold v Trstu; Rudolfa Schadinger gozdarja v Kočevju; Silvestra Škerbinca, knjigovodjo v Ljubljani; Laderja Schulzer, uradnika pri „Riunione Adriatica di Sicurtà“; Mateja Vidovič, predsednika trgovske zbornice v Spljetu; c) namestniki: dr. Angela Ara, uradnika pri „Assicurazione Generali“; Ivana Betizza, industrijalca v Spljetu; Hermana Bon, uslužbenca plinarne v Puli; Štefana Costomeni, trgovca v Trstu; barona Leona Economo, zasebnika v Trstu; dr. Karola Enenkel, tajnika trgovinske in obrtne zbornice v Trstu; Karola Pollak, tvorničarja v Ljubljani; dr. Otokarja Rybař, odvetnika in državnega poslanca v Trstu; Etbina Schollmayer-Lichtenberg, gozdarja kneza Schönburga v Sežniku; Alfonza Stadler, prokurista v Trstu.

Oglejmo si najbližji naš okoliš t. j. 8. deželno oblast za Trst, Primorsko, Dalmacijo in Kranjsko.

Predvsem pribijmo, da odv. in not. uradniki iz vseh teh pokrajin nimajo v odboru ni jednega zastopnika in da bodo čez naš stan gospodovali drugi stanovi in še celo naši narodni nasprotniki.

Iz teritorialne razdelitve in vladnega imenovanja I. odbora moramo na prvi pogled zapaziti, da se bode treba bojevati proti nezaslišanemu zapostavljanju v zastopstvu slovanske večine in slednjič proti popolnem preziranju sloja odv. in not. uradnikov kakor nižjih uradnikov sploh pri odborovem imenovanju.

Ravno Slovani in zlasti odv. in not. uradniki imajo dovolj povoda izreči svojo opravičeno pritožbo proti uvodnim vladnim korakom v vseh treh točkah.

Vsa razdelitev in ves pričetni postopek je tak, da nas kar nič ne vleče pod streho vladnih penzijskih zavodov.

Najprej konstatujemo, da v obsežju trž. oblasti biva cirka 1,300.000 Slovanov in le kakih 300.000 Italijanov, poslednjih je toraj komaj petina. A sedaj si oglejmo ljudi, ki jih je vlada imenovala. Predsednikom je imenovan trd in politično pronociran Italijan. Od desetih odborov pa so le štirje Slovani: dr. Krek, Silvester Škrbinec in Matej Vidovič. Od 10 namestnikov jih je 7 Italijanov in tudi le dva Slovana (1 Nemeč). Iz vrst tržaških Slovanov ni imenovan nobeden odbornik in samo en namestnik (dr. Rybař), kar pa je tudi brez pomena, ker bo ta

odbor posloval le do volitev, tako da namestniki niti ne pridejo v položaj, da bi opravljali kako, funkcijo. Pripomniti moramo, da je le prvi odbor imenovala vlada, dočim bodo — kadar se zavarovalnica konstuirala — nadaljni odbori voljeni od zavarovancev in delodajalcev. Le imenovanje načelnika (za dobo 5 let) bo tudi nadalje stvar vlade.

To imenovanje je nezaslišan afront ministertva proti Slovanom Trsta, Istre, Goriške Kranjske in Dalmacije. To je nezaslišano bagatelizovanje, naravnost brezobrazno zapostavljanje slovanskega elementa na jugu. Vlada je pokazala kričečo pristranost s tem, da hoče, naj ima italijanska petina ves aparat v rokah, slovanske štiri petine pa naj bodo obsojene v onemoglost. In vrhu tega je treba še pripomniti, da dr. Pittacco ne zna niti besedise slovenski ali hrvatski. Če je že hotela vlada imenovati Italijana naj bi bila vsaj imenovala takega, ki bi znal deželne jezike.

Seveda bodo volitve. Ali že izkušnja pri zavarovalnici proti nezgodam nas uče, kaj to pomenja, ako imajo Italijani aparat v rokah, ki znajo volilno srečo — korigirati!

Vsaj sedaj, ko je sama vlada imenovala prvi odbor, bi bila morala s primerno izbero oseb dati nekak migljaj, kake sestave odbora ona želi! Če ne družega, bi bil to vsaj nekak moralni pritisk. Tako pa smo sramotno prezirani. Plačevati bomo morali sami, gospodarili pa nam bodo drugi.

S tem imenovanjem zadala je vlada Slovanom hud udarec in dolžnost vsacega posameznika kakor skupne celote je, da se takemu zapostavljanju zoperstavimo ter z vso odločnostjo priborimo vsaj to, kar nam po pravici in po našem številu pritiče.

Ni nam znano, so-li naši poslanci zastavili vse svoje moči v to, da se prepreči krivično teritorialno razdelitev ter s tem onemogoči nezaslišano zapostavljenje Slovanov ob prvotnem odborovem imenovanju.

Kakor se je v 8. deželni oblasti smelo izročilo Slovansko $\frac{1}{5}$ večino na milost in nemilost $\frac{1}{5}$ Laški majnšini, tako se je v narodnostnem obziru storilo veliko krivico tudi štajerskim in koroškim Slovincem v 4 deželni oblasti s sedežem v Gradcu, ko se jih je prijarmilo nemški predvladi.

Gledé Slovencev izvršila bi bila vlada pravilno razdelitev le na ta način, da je za vse Slovence po Primorju, Kranjski, Štajerski in Koroški ustanovila posebno deželno oblast ali pa vsaj podružnico državne zavarovalnice s sedežem v Ljubljani.

Tam je centrum Slovenije in edino tje spada tudi penzijski zavod za priv. uradnike vseh slov pokrajin.

Ako je vlada za Moravsko zamogla ustanoviti 2 deželni oblasti — jedno za Čehe drugo za Nemce — izvedla je lahko isto pravično razdelitev tudi na jugu, kjer so v to dani vsi predpogoji.

Sicer pa nismo poklicani ravno mi kot prvi, da izrečemo vladi našo zlovoljo nad krivično teritorialno razdelitvijo in zapostavljanjem naše narodnosti.

Na vsak način pa povzdignemo naš glas za to, ker naš stan v odboru ne zastopa nobeden naših tovarišev, ne Slovenec in ne Lah

Mi odv. in not. uradniki moramo imeti pred očmi v prvi vrsti naš glavni cilj t. j. kako združiti naše tovariše pod streho jednega le za naš stan osnovanega penzijskega zavoda, v drugi vrsti pa, kako dobiti v odbor take zastopnike, ki bi se specijelno za naše koristi potegovali in naše težnje zagovarjali?!

Ker nam država lastnega zavoda oziroma podružnice na jugu ni hotela ustanoviti, moramo storiti to sami ozir. se moramo priklopiti takemu penzijskemu zavodu, ki bode nam nasproti postopal ednakopravno.

Osrednja banka čeških hranilnic sprožila je prva za slovenske privatne uradnike izborna misel, da se ustanovi splošna zavarovalnica slovenskih uradnikov in službodajalcev, da se tako izognemo dolžnosti zavarovanja pri državnem zavodu, ki nam v skrajni sili obeta biti le mačeha.

Kot Slovenci moramo ustanovitev penzijskega zavoda na slovenski podlagi z veseljem pozdravljati.

Vendar pa tudi tak zavod — četudi na narodni podlagi — še ne odgovarja težnjam našega stanu, ker nimamo nikakih garancij, da bi tak zavod nasproti kategoriji odv. in not. uradnikov pravilneje postopal kakor vlada in nam nikdo ne garantira, da zadobimo v vodstvu primerno zastopstvo oz. sploh kako upoštevanje.

Kakor smo v pisarni, v društvih, politiki in sploh povsod dobri le za to, da se nas izkorišča, da napravimo izdelke, — med tem ko priznanja in uspehe zato drugi shranijo, — tako nas bodo tudi pri zavarovalnih oblastvih iskali le tedaj, ko bode treba plačevati; kadar pa bo treba odločevati o skupnem premoženju in o naši usodi, tedaj nas ne bodo poznali.

Ravno izvršena imenovanja nam potrjujejo, da se je v vodstvo volilo odbornike iz prav različnih slojev, samo mi odv. in not. uradniki

nimamo nikakega zastopnika — nas so — kakor navadno, prezrli.

Potreba toraj sili, da damo prednost stanovskim težnjam ter si enakomerno za vse narodnosti, osnujemo lasten zav. penzijski zavod, ki bode osnovan le za organizacijo odv. in not. uradnikov ter bode služil le našim potrebam, kjer bomo sami gospodarili.

Na skupščini „Državne Zveze“ vseh Avstrijskih odv. in not. uradnikov na Dunaju dne 11./10. 08 se je glede tega vprašanja temeljito razpravljalo, ter so slednjič vsi zastopniki posameznih društev soglašali s tem, da se osnuje za odv. in not. uradnike nadomesten penz. zavod, ki naj raztegne svoj delokrog po celi Avstriji ter snuje po potrebi podružnice.

Ker so tačas naše organizacije še takorekoč v povojih in tudi razpolagajo s potrebnimi denarnimi sredstvi, izročiti moramo pripravljalo delo društvu, ki je močno po številu in ki razpolaga z denarnimi sredstvi.

Kot tako imamo na razpolago edino premožno blagajno nižjeavstrijskih odv. in not. uradnikov na Dunaju, ki z vsemi močmi deluje za povzdigo našega stanu in ki si je po velikem trudu gmotno tako opomogla, da premore tačas nad 150.000 K.

Ta zavod je že predložil pravila na ministerstvo za ustanovitev namestnega penz. zavoda odv. in not. uradnikov, ter na podlagi tega gotovo dosežemo, da se ustanovi podružnice za one pokrajine, kjer so v to dani predpogoji.

Za povzdigo naše organizacije bilo bi velikega pomena, da se odcepimo od drugih slojev, da se ne pustimo porazdeliti ter prideliti raznim državnim zavodom, raztresenim po raznih pokrajinah, ampak da se spojimo v jedno celoto pod jedno streho, kjer pride naša skupnost do veljave, kjer bomo zbirali prispevke za nas oz. naše potomce.

Razume se, da bomo od naše centrale na Dunaju zahtevali kolegijalnega nepristranskega poslovanja pri podružnicah, v dvojezičnih pokrajinah pa bomo istotako obvarovali pravičen sistem, da bodo člani vsake narodnosti v vodstvu v onem razmerju zastopani kolikor zastopstvo vsaki stranki z ozirom na njeno moč pritiče.

Predno se tov. prijavite splošnim drž. penz. zavodom, ki nas bodo po dosedajnem preziranju sodeč, — še naprej zapostavljali, obrnite se glede pojasnil na vodstvo posameznih organizacij oz. na „Državno Zvezo“ vseh Avstrijskih odv. in not. uradnikov na Dunaju II./3 Leopoldove ulice št. 26., ki bode vse potrebno storila, da se na tem polju zblížamo ter z medsebojno podporo pomagamo drug drugemu. D. Gilčvert.

Poročilo delegata D. Gilčvert-a o skupščini „Državne Zveze“ odv. in not. uradnikov na Dunaju dne 11. oktobra 1908.

Širom Avstrije pripravljali smo se na Dunaj za 11. oktobra 1908., ki je imel biti naš dan.

In res je bil to praznik za vse odv. in not. uradnike.

Dne 11. oktobra 1908. sklicala je naša „Državna Zveza“ skupščino na Dunaj, kamor so dohiteli delegati skoro iz vseh državnih pokrajin da se prepričajo o delovanju „Državne Zveze“, da poročajo o razvoju krajevnih organizacij ter da se medsebojno spoznajo in skupno določijo smer delovanja in izberejo pripomočke za utrdbo in razširitev naše organizacije.

Dosti smo si obetali od te skupščine, želeč, da bi se srečno izbran vspeled dognal s polnim vspehom ter zadostil naše pričakovanje.

Naše nade se niso izjalovile.

Uspeh, ki ga je imela naša skupščina 11. oktobra 1908. na Dunaju bil je večji, kakor smo pričakovali.

Slavnost v izvajanju in odločnost v zaključnih zahtevah ter dostojnost, s katero se je oba dneva temeljito razpravljalo, dalo je zborovanju ono resno lice, da je že vtis med zborovanjem svedočil, da se bode naše sklepe ne le pri tovariših marveč tudi pri odvetniških in sodnih oblastih resno pretresovalo in upoštevalo.

Rezolucije sprejete na Dunaju dne 11. oktobra 1908. pomenijo preporod našega stanu, ta dan postavilo se je glavne temeljne kamne na katere se bode v bodoče naslanjalo našo organizacijo.

Služba odv. in not. uradnikov bila je do sedaj več ali manj prehodna služba, pribežališče za nedoločen čas, ko se najde kaj boljšega ali pa — refugium za take, ki so svoj prvotno namenjen poklic ali zaigrali ali pa zgrešili v času, ko jim je bila nadaljna izbira že onemogočena.

Vsled vladajočega sistema osebuje naš stan najraznovrstnejše ude od najinteligentnega do najbolj okornega in zaostalega.

Radi tega pa je združenje tako različnih članov v enotno organizacijo jako težko in vzdrževanje potrebne društvene discipline skoro nemogoče.

Tovariši, ki zavzemajo med nami prvo mesto ozir. oni ki so vživali višje predizobrazbe, nego je absolutno potrebno za navadnega odv. uradnika, nimajo nič skupnega z ono potrebno večino naših tovarišev, ki so vsled sile ali radi

nesposobnosti za kaj boljšega došli nezreli odv. pisarne še predno so si zamogli pridobiti primerne vede.

In kjér manjka slednje, je tudi težko probujenje ter se ni čuditi, ako manj prosvitljeni tovariši ne vedo ceniti organizacije, ako se ne podvržejo društvenim sklepom, marveč iztikajo raje na „lastno roko“ okrog ter s svojim vedenjem in hlapčevanjem podirajo, kar organizacije sezidajo. — Vemo, da so med nami tudi izredni talenti, ki lahko popolno usposobljenje vpirajo na izvršene izpite ali pa na samouk ter s svojim nastopom često niso za zapostavljati za diplomiranimi juristi, vendar taki tovariši do sedaj navadno niso vstrajali v naših vrstah ter so našo nestalno službo raje zamenjali z boljšo službo, prestopivši v druge sloje.

Temu pa je kriva brezpravnost našega stanu, ki do zadnjega časa ni bil zaščiten z nikakim zakonom in sistem, ki je dopuščal, da se je v odv. in not. pisarne sprejemalo tudi take, ki si prvotno niso izbrali tega stanu za svoj glavni poklic ter se vsled tega tudi niso mogli pravočasno uživeti v ta poklic z ono potrebno ljubeznijo, da bi se zavedali svojega stališča, se čutili v izvrševanju svoje službe srečne ter stremili z vsemi sredstvi za povzdigo svojega stanu in ga s primernim povdarkom spoštovali.

Vedno pa nam je ostalo gotovo število vstrajnih prvoboriteljev, ki so si naredi nalogo, povzdigniti naš stan ter ga spraviti do ugleda v vrste uradniških kategorij, ki vživajo primerno spoštovanje ter opirajo svoj obstoj na zakonita jamstva.

Zlasti v zadnjih desetih letih se je naš stan z vso resnostjo oprijel k samopomoči t. t. lastne organizacije kot edinega rešilnega faktorja.

Trud ni bil zastonj in vztrajnost bojujočih je venčana s čedalje lepšimi vspehi.

Priporili smo si nedeljski počitek, nekoliko boljše plače, reguliranje delavskega časa i. t. d.

Ker smo se pojavili vedno glasneje in stavili svoje opravičene zahteve, morala je razun šefov postati pozorna na naš stan tudi vlada.

Zadobili smo penzijski zakon, sprejeti smo v zakon trgovskih uslužbencev, iz česar sledi, da je slednjič tudi vlada uvidela, da se naših pravic ne more naprej teptati in da je voljna, za nas ustanoviti **priznano kategorijo uradniškega značaja**, v kateri bomo zamogli naš nadaljni razvoj uveljavljati na podlagi zakonitih določil.

Ta kategorija nam ne priznava le uradniški značaj temveč od nas zahteva, da mora vsak posameznik biti usposobljen t. j. da mora imeti

Coupon } 1
Kupon }

den }
dne } 190

Erlagschein
Položnica

Pr.)
za }

geendet an:
poslanih:

Empfangschein — Prejemnica Nr. } 1
št. }

über eine Einlage von }
o vlogu od } K h } d. i.
} t. j.

Kronen }
kron }

.....

auf das Scheckkonto bei
dem k. k. Postsparkassen-Amt in Wien, Nr. 96.011
na čekovni račun
pri e. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaji, št. 96.011

Kontoinhaber: — Imetnik računa:

„Slovenska Pisarna“ v Celju

Unterschrift des Postbeamten:
Podpis poštnega uradnika:

Erlagschein-Položnica Nr. } 1
št. }

Einlage } K h
Vlog }

geleistet durch }
vplačan po }

in }
v }

auf Konto-Nr. } 96.011
na račun št. }

am }
dne } 190

Poststempel:
Poštni pečat:

96

Diese Scheine sind durch den Postbeamten abzutrennen und mit der Tagesrechnung an das k. k. Postsparkassen-Amt einzusenden.

Te listke naj poštni uradnik oddeli in pošlje z dnevnim računom e. kr. poštno-hranilničnemu uradu.

Buchungsschein — Vpisnica Nr. } 1
št. }

Von der Partei
auszufüllen:
Naj popiše
stranka: } { Einlage } K h
} { Vlog } K h
} { geleistet durch }
} { vplačan po }

Konto-Nr. } 96.011
Račun št. }

Poststempel:
Poštni pečat:

96

Der Buchungsschein verbleibt beim Postsparkassen-Amt. In diesem Raume angebrachte schriftliche Mitteilungen gelangen daher nicht zur Kenntniss der Kontoinhaber.

Vpisnica ostane v poštno-hranilničnem uradu. Imetnik računa tedaj ne izvê za pismena priobêila, ki se pristavijo na tem prostoru.

Raum zu schriftlichen Mitteilungen
an den Kontoinhaber gegen Auslieferung einer 5 h-Brantomarte.

Prostor za dopisovanje
računolmetniku, ako se prilopi pisemska marka za 5 h.

Behufs Bewirkung einer Einzahlung mittels Erlagschein ist derselbe in allen drei Zeilen dem Vordrucke entsprechend auszufüllen und sodann mit dem Betrage der Einlage bei einem Postamte zu überreichen.

Die Ausfüllung kann mit Tinte, durch Druck oder mittels Schreibmaschine erfolgen. Als Datum muß vom Einleger stets der Tag der tatsächlichen Einzahlung angeführt werden.

Der Postbeamte vollzieht den Empfangschein und stellt ihn nach erfolgter Abtrennung vom Erlagschein dem Überbringer als Bestätigung über die gemachte Einlage zurück. Der Erlagschein und Buchungsschein wird an das Postsparkassen-Amt gesendet.

Scheine, auf welchen Radierungen, Durchstreichungen oder Abänderungen irgend welcher Art in dem vorgedruckten Texte oder in dem Betragsanjahre vorkommen, werden von den Postämtern nicht angenommen. Ebenso werden undeutlich ausgefüllte, stark beschmutzte oder zerrissene Erlagscheine zurückgewiesen.

Da se opravi plačilo s pomočjo položnice mora se ta poslednja tisku primerno v vseh treh delih izpolniti in oddati potem na pošti z izneskom vred, kterega se hoče vložiti.

Položnica se izpolni s črnilom, s tiskom ali pa s pisalnim strojem. Za datum mora položnik postaviti vselej dan, kterega je plačilo v istini opravljeno bilo.

Poštni uradnik opravi prejemnico ter jo potem, ko jo je od položnice oddelil vrne pokazniku kot potrdilo napravljenega vloga. Položnica in vpisnica se pošljeta poštno-hranilničnemu uradu.

Položnice, na kojih je opaziti strugotine, prečrtanja ali kakoršne si bodi spremembe v predtiskanem tekstu ali v pripisanem iznesku, se od poštnih uradov ne sprejemljejo. Isto tako se vračajo nerazločno napisane, zelo pomazane ali raztrgane položnice.

primerno predizobrazbo, predno se sme uvrstiti med uradnike te kategorije.

Iz tega stališča se nam je odprl nov svet, naše obzorje postaja vedno širše.

Ako nam nalagajo večje dolžnosti, smemo zahtevati kot kompenzacijo za to večje pravice.

Prva pravica, za katero se zbog novega stališča moramo potegovati, je pač ugodna rešitev vprašanja § 31. c. p. r. z dosego svobodnega zastopanja pred sodišči.

Ves preobrat se vrši po celi Avstriji; da kaj dosežemo, moramo zahtevati vsi in sicer jednako ob istem času v polni jedinosti.

Posamezne organizacije so se tega takoj zavedle ter, imajoč pred očmi zgolj stanovske koristi, osnovale so državno zvezo v naši prestolici, da tako osredotočimo naše delovanje ter s tem omogočimo jednotno postopanje in enako zasledovanje naših ciljev po celi državi.

Skupščina 11. oktobra 1908. je dokazala, da smo krenili na pravo pot in vse uspehe smemo pripisovati le energičnemu skupnemu nastopu.

Kako se je upoštevalo skupno moč, dokazuje jasno dejstvo, da smo s vprašanjem § 31. c. pr. pri odvetniškem zborovanju takoj prodrli.

Prvotna zapreka, da dosedaj mi nismo smeli pri sodiščih zastopati, bili so odvetniki sami.

Ni še poteklo leto, ko so se odvetniki temu protivili. Radi tega so naši nasprotniki pri seji stalne delegacije tudi prodrli s tem, da se to vprašanje za odvetniško zborovanje 14. oktobra 1908. sploh ne uvrsti na dnevni red.

Kakor hitro pa so naše organizacije, na čelu jim Državna zveza, proti temu zavzele najodločnejše stališče, in ko so odv. videli mogočno gibanje na našem tozadevnem demonstracijskem zborovanju 10. oktobra 1908, ugodilo je predsedstvo naši resoluciji, sprejelo te točko na dnevni red in na odv. zborovanju so sklenili, da nam zastopstvo pritiče ter zahtevajo, da se določbe § 31. c. p. r. v tem smislu tudi pri sodiščih razlaga.

Z ozirom na krasno demonstracijo odv. in not. uradnikov, ki se je dne 10. oktobra 1908. vršila, bilo je od strani odvetništva le ugoden odgovor pričakovati.

Ko smo delegati iz provinc šli dne 10. oktobra 1908. na Dunaj, podali smo se takoj v veliko dvorano „Hotela Union“. Naše presenečenje ni bilo malo. Dvorana z vsemi postranskimi prostori bila je natlačeno polna. Na galeriji videli smo razne odvetnike, ki so motrili živahno gibanje velikanske množice odv. in not. uradnikov, ki so kolegijalno pozdravljali ter se veselili novega medsebojnega spoznanja.

Poleg odvetnikov, došlo je na shod tudi mnogo koncipijentov; drž. poslanci ter drugi zastopniki raznih korporacij so bili zastopani.

Po 8. uri zv. otvori zborovanje sklicatelj tov. Adolf Bauer s primernim nagovorom.

Na to se izvoli v predsedništvo tov. Spielmann (Dunaj), Grader (St. Pölten), Feller (Suczawa), Finger (Linz), zapisnikarjem tov. Herrman (Brno) in Deutsch (Dunaj).

Tovariš Spielmann pozdravi prav prisrčno zborovalce ter izrazi posebno veselje, nad došlimi delegati iz provinc, ki so prišli v velikem številu od vseh štirih vetrov od daljnega severa in od obalov jadranskega morja.

V izbranih besedah slavi pomen te demonstracije ter zaključuje svoj govor s pozivom: „Na boj za subst. pravico!“ Tem besedam je sledil pravi vihar pritrdjevanja.

Na to nastopi kot glavni govornik tovariš Viljem Neuner iz Dunaja, ki je bil z navdušenjem pozdravljen.

V dolgem, jedernatem in podprtem govoru razmotrival je subst. vprašanje in smisel § 31. c. p. r.

Označil je stališče, katero zavzemajo solicitorji v drugih državah, ki ne le kot substituti marveč samostojno na svoj račun smejo zastopati stranke pri sodiščih, kazal je na obilo prakso v stari proceduri in tudi po novem c. p. r. v zadnjih desetletjih, ko itak solicitorji odpravljajo I. naroke, vso eksekucijo in ednako edino z razliko, da se morajo poprej pri referentu prav prijazno pokloniti, ker če se le z nekoliko večjo zavestjo zastopstvo zahteva, se lahko pripeti, da ga sodnik samovoljno odkloni in stranko kontumancira, če tudi je notorično znano, da je dotični solicitor sploh vedno pripuščen k I. narokom.

S citati raznih odločb ter primerjaje § 31. c. p. r. določbam o. d. r. došel je do zaključka da § 31. c. p. r. pripušča odv. uradnike k zastopstvu, kar zahteva že tok časa in vsakdajne potrebe.

Ob splošnem pritrdjevanju in ploskanju bil je vse zaostale ozir. nagajive sodnike, ki se takemu zastopanju protivijo iz zgolj osebnih nagonov. Omenjal je dogodbe po deželi, kjer so tozadevne razmere še hujši; v jednom sodnem okraju sme solicitor pri vsaki obravnavi pod 1000 K razpravljati, če pa isti pride v sosedni sodni okraj, pa ni pripuščen niti k nespornim narokom. In včasih se tako šikaniranje sistematično izvaja pri jedni in isti sodnji, ako ima le 2 oddelka in 2 sodnika različnega mnenja.

Stvarnost in blagor strank, je pri izvestnih gospodih postranskega pomena.

Ko je omenjal še razne v nebovpijoče slučaje, bili smo zbog ogorčenosti nad takimi sodniki kakor elektrizirani; govornik, ki je slednjič vendar moral končati svoj ognjevit govor, žel je od vseh strani prirejene ovacije in pristrčne častitke.

Marsikteri je želel tega ali onega sodnika iz svojega okraja, da bi slišal kako sodbo ima, večina nas in odvetnikov gledé § 31. c. p. r. ter da bi na lastne oči videl splošno zgražanje in obsodbo onih „svojejavcev“, ki vkljub našim dosedanjim vspehom nočejo ravnati poti za olajšalno sporazumljenje, marveč delajo uprav nalašč težkoče, da bi nam konečno zmago bolj oteskočili.

Ko so se še izjavili zastopniki koncipijentov, da so solidarni z nami za našo subst. pravico in ko je v imenu odvetnikov v vznešenih besedah podpiral naš boj g. dr. Sternberg, prečitalo se je nebroj pozdravnih brzoglavov in došlih pismenih vlog od raznih društev in slednjič se je soglasno sprejelo sledečo

Resolucija :

Dne 10. oktobra t. t. na Dunaju zbrani odvetniški in notarski uradniki izjavljajo na predvečer odvetniškega shoda, kakor tudi shoda državne zveze odvetniških in notarskih uradnikov, da je nemogoče vzdržati še nadalje položaj, ki proizhaja iz dosedanjega tolmačenja §. 31 c. p. r., katero tolmačenje bije v obraz vsaki zdravi pameti in žali naš pravni čut. Shod pozdravlja z veseljem jutrajšno zborovanje uradništva, izrazujoč svoje upanje, da bo ta občni zbor našel pot kako uradništvu pripomoči do njegovega prava ter onemogočiti nesmiselne odredbe, ki v enaki meri škodujejo odvetnikom, odv. uradnikom in javnim interesom.

Pričakujemo pa tudi, da bo shod odvetnikov preciziral svoje stališče nasproti vprašanju § 31. c. p. r, da bo zapustil nepravo in zastarelo stališče delegacije avstrijskih odvetniških zbornic in zavzel stališče večine avstrijskih odvetnikov, stališče zdrave pameti, stališče prava.

Vse tovariše širom Avstrije pozivamo, da z vso močjo in dosledno izbojujejo boj za našo substitucijsko pravico. Upamo, da v tem boju ne bomo osamljeni, da nas odvetniki in njih zbornice ne bodo več ovirale, marveč podpirale, obenem pa apelujemo na

justično ministerstvo, in če se isto čuti brez moči, na legislativo, da na en ali drug način pomagajo jasnemu besedilu in smislu postave do veljave.

Dunajski tovariši izjavljajo že danes, da bodo začeli neizprosni boj z vsemi sredstvi ne glede na kakoršne koli konsekvence, ako se naših zahtev ne bo upoštevalo.

Da izrazimo odvetniškemu shodu jasno in glasno svoje opravičene želje in težnje, izvoli zbor deputacijo peterih članov, ki naj sklepe shoda in voljo vsega združenega uradništva Avstrije predočijo odvetnikom.

Po dvajsetih letih.

(Piše Josip Christof, odv. solicitor v Ljubljani).

Po preteku skoraj 20 let mojega službovanja kot odvetniški uradnik, spominjam se živo davno preteklih dni in primerjam sedajni položaj našega stanu z onim od nekdanj. Živo se spominjam onih naporov in težav, ki so bile potrebne, da se je naš stan povzdignil na današnjo višino. Živo se spominjam onih zavednih mož, ki so se bojevali za naše sedanje pridobitve, ki se niso strašili truda in nevarnosti in so dostikrat riskirali svojo pozicijo, čuteč, da bo njihovo delo hasnilo celokupnosti. Ko se ob koncu leta spominjam vseh tovarišev iz polupozabljenih davnih dni, se mi stori skoraj milo. Mnogo kaj se je spremenilo. Priznati moram mnogim njih neustrašeni pogum in njihovo ustrajnost, ki je našemu stanu mnogokaj priborila. Na nas je sedaj, posnemati naše tovariše in dokazati, da hočemo isto pot pogumno nadaljevati, po kateri so hodili oni. Pač stoji zgradba a slabi so njeni temelji in njega streha ni zavarovana pred nevarnostmi. Pričakovati je še boj, ki grozijo spodkopavati temelj tej zgradbi. Tu je treba trajne brambe, močnega upora in mnovega boja. Dasi so naši predniki toliko dosegli, ne moremo praznovati in gledati. Treba je, da spopolnimo svoje vrste s svežimi močmi. Večina nekdanjih tovarišev spi spanje pravičnega, nam pa je naložena velika naloga, da nadaljujemo njih veliko delo za zboljšanje svojega socialnega položaja.

Ako pogledamo nekoliko za kulise, moramo z grenkim pomilovanjem opaziti, da se še nahajajo stanovski tovariši, ki nimajo smisla za kolegialnost. Ločeni in sami zase so nasprotni skupnim interesom našega stanu, so indiferentni in indolentni, kakor da bi jih vse to nič ne brigalo

Menim, da ni to niti zanje, niti za stan, nečastno nekoristno. Ne da bi hotel koga s tem žaliti, ponavljam to, kar je bilo v našem listu že tolikokrat izrečeno z iskreno željo videti vse tovariše pripravljene in solidarne.

Zjedimo se torej, podpirajmo drug drugega moralno in dejansko, ščitimo se pred raznimi napadi. V resnih časih živimo, zatoorej bomo resni.

V naše vrste, torej k delu, za katero hočemo zastaviti vse svoje sile. Združimo in zjedimo se, gojimo tovariško uzajemnost. To našo zavezo naj goji, to našo uzajemnost naj oživlja tudi vnaprej! „Slovenska Pisarna“!

To je moja prošnja, to je moja želja ob koncu leta. Uverjen sem, da se bo izpolnilo, ako stori vsak tovariš svojo dolžnost.

Lastni pogrebni zaklad.

Znano je cenjenim čitateljem „Slovenske Pisarne“, da so se shodu Jugoslovanskih odv. in notarskih uradnikov v Ljubljani predložila pravila lastnega pogrebnega zaklada, katera je ta shod tudi odobril in so bila priobčena lansko leto v 7., 8. št. „Slov. Pisarne“ ter v 1. št. od letos.

Z izvedenjem te važne zadeve se pa vendar še ni pričelo, ako prav je društvo odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko v Ljubljani pravila nekoliko spremenilo. Spremembe nam še niso znane, ker je društvo iste dosedaj za se obdržalo.

Ker pa je morda eden ali drugi tovariš že založil številke „Slov. Pisarne“, v katerih so objavljena pravila Pogrebnega zaklada, navedemo danes najvažnejše točke taistih.

§ 1.

Društvo se imenuje „Lastni pogreben zaklad“ slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov in uradnic na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem.

§ 3.

Društvo obstoji iz rednih, podpornih ustanovnih in častnih udov.

a) Redni udje so odvetniški in notarski uradniki (uradnice), ki so bili sprejeti v smislu § 8. in plačujejo redne doneske po § 5.

b) Podporni udje postanejo osebe, zadruga ali društva, ki plačujejo društvu letno 5 K.

c) Ustanovni udje so tisti, kateri plačajo enkrat za vselej v društveno blagajno 50 K.

§ 4.

Namen društva je:

1. vsakemu umrlemu članu (članici) omogočiti dostojen pogreb.
2. obvarovati pokojnikovo vdovo oziroma dediče pred prvo bedo in stisko.

§ 5.

Vsak društvenik plača:

- a) takoj ob stopu vstopnino in sicer po starostnih letih od 15—20 let 5 K, od 25—35 let 10 K, od 35—45 let 20 K,
- b) vsako leto redno letno društvenino 2 K. Iz teh dveh postavk se najprvo pokrijejo upravni stroški, preostanek se pa naloži v rezervni fond,
- c) za vsak slučaj smrti donesek 2 K.

§ 8.

Društveniki morajo biti odvetniški in notarski uradniki (uradnice) všteti koncipijente in njihove žene na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem; ki svoj pristop naznanijo načelstvu in ki niso prekoračili 45. leto ter se izkažejo z zdravniškim spričevalom, da so zdravi

§ 14.

Pravico do podpore imajo:

1. Društvenikova soproga, oziroma vdovec društvenice.
2. Po društveniku (društvenici) vdovi otroci.
3. Po društvenikih, ki nimajo otrok in niso oženjeni ali omoženi, njih živeči stariši.
4. V pomanjkanju slučajev pod 1—3, pripade podpora oni osebi, ki jo član v veljavni opočki imenuje.
5. V pomanjkanju slučajev 1—4, pripade podpornina po odbitku pogrebnih stroškov (ti ne smejo presežati 200 K) društvenemu rezervnemu zakladu.
6. Podpore se ne more veljavno cedirati ali zarubiti.

Glede sedeža ni tukaj nič omenjenega; sicer je pa to danes za nas brez pomena. O sedežu bode se šele sklepalo pri definitivni ustanovitvi.

Vsak tovariš lahko iz navedenih točk pravil uvidi namen in pomen pogrebnega zaklada.

Da je ustanovitev „Pogrebnega zaklada“ za naš stan važna in potrebna stvar, nam vendar ne bode treba na široko razkladati. To potrebo mora uvideti vsak odvetniški in notarski uradnik, ki le količkaj trezno misli.

Priznati pa moramo, da je misel ustanoviti si lasten „Pogrebni zaklad“, našla do sedaj pri naših tovariših prav malo zanimanja.

Vprašamo danes te brezbrizne tovariše: „Ali se nam res tako dobro godi, da nam ni treba misliti na bodočnost, in celo še na našo smrt? Ali boš, dragi tovariš res zapustil svojcem toliko premoženja, da te bodo lahko dostojno pokopali, ali pa da ne bodo zaradi tvoje smrti celo v denarnih stiskah? Pomisli nadalje, ne bo li treba beračiti pri tovariših in šefih za kritje stroškov pogreba in za podporo vdove, sirot? Če pa je že res eden ali drugi tako bogat in srečen, da se vidi vsestransko preskrbljenega, ali ne daruje lahko v svoji oporoki to podporo kakí ubogi stanovski vdovi ali osirotelim otrokom naših sotrpinov ali pa v kak drug blag namen? Ali ne bi v takem slučaju žel hvalo in priznanje za svoj blagi čin? Da večina naših privatnih uradnikov na smrtno uro ne bode zapustila premoženja, vsaj ne zadostnega, je jasna in gotova stvar. Če pa dobi pokojnikova žena ali pa vdovec od tega društva suhih 400—600 K — kolikor je pač članov prijavljenih — je gotovo ostalim pomagano, vsaj za prvi hip, za prvo zmedenost.“

Izprašaj svojo vest, tovariš, napravi račun sam s seboj, in če vidiš, da imamo mi prav, odloči se in trdno skleni, da hočeš postati ud tega prekornega pogrebnega zaklada, kasor hitro se isti ustanovi.

Po novem letu bodo skupno in v sporazumljenju ustanovila dosedaj obstoječa slovenska stanovska društva omenjeni „Lastni pogreben zaklad“. To pa le tedaj, ako se štajerskemu, kranjskemu in primorskemu društvu prikladi za ustop zadostno število.

Pozivljamo vse slovenske odvetniške in notarske uradnike, da nam določijo takoj svoje izjave. Pokažimo, da smo razsodni ljudje, ki znamo skrbeti ne samo za sedanjost marveč tudi za — konec.

Drobne vesti.

Kaj dela Trst?

O tržaški skupini slov. odvetniških in notarskih uradnikov ne slišimo ničesar. Kakor znano, je ta (I.) skupina izstopila iz zveze osrednjega društva v Celju, ni se pa potem samostojno organizirala, marveč stopila kot avtonomna skupina v „Narodno delavsko organizacijo“ v Trstu. Odkar se je to zgodilo, ne slišimo ničesar več

o tržaških tovariših, — kakor da bi jih več ne bilo. Le toliko smo še izvedeli, da v Trstu odvetniški kandidati ne spadajo v to organizacijo, ker po mnenju večine tržaških tovarišev niso odvetniški uradniki, marveč ravno — kandidati, torej bodoči šefi, ker bi isti po mnenju tržaških tovarišev v slučaju štrajka ne hoteli ali ne mogli sodelovati in ker so baje nasprotni § 31. za substitucijsko pravico solicatorjev.

Nočemo se s Tržčanmi o tem prerekati, le toliko rečemo, da ti trije navedeni vzroki niso prav nič tehtni in stvarni. Kakor vidimo in kakor smo vedno prorokovali, ta skupina v N. D. O. ne uspeva in ne more uspevati, ker jej, kakor stvari danes stoje, manjkajo potrebni življenjski pogoji. Radovedni smo, kaj bodo storili tržaški tovariši za akcijo, ki se ravnokar pripravlja za ustanovitev „Zveze“, za splošni lastni „Pogrebni zaklad“, za skupno izdajanje lista „Slovenska Pisarna“. Na vsak način bi bilo želeli, da bi tudi v Trstu zavednost prebila led letargije in ustvarila kaj pozitivnega. Saj za tistega, ki se hoče razvijati, ki hoče delati za našo stanovsko osamosvojo, ima v Trstu za to več prilike, ko kje drugod po Slovenskem.

Ako sedajni odbor te XIX. skupine N. D. O. noče delati in se brigati za stanovske koristi iste (čuje se namreč, da se niti mesečnina več ne pobira), naj se skliče izvanredni občni zbor ter voli nov odbor, ki bo imel veselje in voljo delati v prosep celokupne naše organizacije. Mi poznamo v Trstu dovolj uradnikov, ki bi radi delali, ako bi se sedajne razmere spremenile. Ni dosti, da se samo sedi na odborniškem stolčku, treba je tudi delati. Kdor pa noče delati, ne spada v odbor in najraje odstopi svoje odborniško mesto svojemu tovarišu, ki bode z veseljem deloval v prosep odvetniškega stanu.

Zdramite se v novem letu dragi tržaški tovariši, ustanovite si samostojno društvo odv. in not. uradnikov, ki bode ponos ne le Vam marveč celemu našemu stanu.

Če pa nočete tega, pomislite vsaj, kako spričevalo ubožnosti dajate s tako indolenco ne samo sebi, marveč tudi slovenski N. D. O. Ta N. D. O. je sicer politična, je pa tudi gospodarska organizacija slovenskega proletarijata, h kateremu spadamo brez dvoma tudi mi, in kot taka gospodarska organizacija se ima boriti tudi na gospodarskem polju proti slovenski buržo-ziji tam, kjer ista hoče proletarijat pritiskati ob tla. Mislimo, da je to načelo N. D. O., ker če bi ista ne imela tega načela poleg načela absolutnega nacionizma, bi bila ne samo nepotrebna, marveč direktno škodljiva. Nočemo s tem posegati na politično polje, in pravimo le, da bi ves

narod rad videl N. D. O. procvitati in rasti na tej podlagi v prospeh tržaškega Slovenstva in tržaškega slovenskega delavca. Kako pa se s takim procvitom, s takim smotrenim delom krije dejstvo, da XIX. (uradniška) skupina N. D. O. niti mesečnine ne pobira in ne izpolnjuje najnavadnejših organizacijskih predpogojev, je žalostno za nas, za slov. proletarijat in za vse tržaško Slovenstvo. V teh stvareh treba biti pedant, ker le z radikalizmom, in sicer s pedantičnim radikalizmom bomo dosegli poleg narodne probuje stanovsko povzdigo, — in to je, kar hočemo mi vsi in ne zadnji odv. in not. uradniki.

Nova nazivanja za sodnijske uradnike. — Cesar je z najvišjim odlokom od 16. t. m. odobril, da imajo sodni adjunkti odslej nositi naslov: sodnik, sodni tajniki; naslov: okrajni sodnik; in okrajni sodniki naslov: okrajni sodnik in sodnijski predstojnik.

Sodni tajniki in sodni adjunkti, ki so že izstopili iz aktivne službe, bodo zamogli na njihovo prošnjo zadobiti nov naslov, ki odgovarja njihovemu dosedajnemu činu. Avskultanti dobijo naslov: sodni adjunkti.

Društvene vesti.

Ljubljana. Že v eni zadnjih številčk je nek ljubljanski tovariš poročal, da naše društvo nima več iste delavnosti, kakor jo je imelo začetka.

Sedaj nima društvo predsednika in ne tajnika, a vendar se ne skliče izvanrednega občnega zbora v svrhu popolnitve odbora.

Treba bo takoj z novim letom pričeti z ustanovitvijo lastnega pogrebnega zaklada in „Zveze“. Misliti bo treba tudi na društveno glasilo, ker kakor čujemo iz Celja, istega ne bode več tamošnje društvo izdajalo v lastni režiji pač je voljno sodelovati pri izdaji lista.

Ker je pa naše Kranjsko društvo najmočnejše, bi moralo isto tudi na polju skupnosti največ delati. Da se pa to uresniči treba je sedajni odbor popolniti z novimi delavnimi močmi, ki bodo imeli voljo in veselje do dela. Dosedanja nedelavnost mora prenehati, vsi se moramo družiti v delu za napredek našega stanu. Upam, da bodo te vrstice zadostovale.

Novice iz Celja. — Zopet smo spremili k večnemu počitku enega naših tovarišev — gosp. A. Kunšeka, ki je umrl pri svojih stariših na Lavi. N. v m. p.!

Da v Celju še nimamo popolnega nedeljskega počitka, ne vem, bi li to štel med novice.

Z veseljem smo letos čitali „Slov. Pisarno“, ki je kaj pridno izpodbujala ne le gg. šefe, da nam dajo prostovoljno — brez zakona — popoln nedeljski počitek, marveč tudi naš odbor. Ali zaman smo čakali te pridobitve. Vse Vaše pisanje v našem listu ni imelo odmeva, še manj pa uresničenja. Tolažili smo se, da bo odbor — saj imamo dva odbor. koncipijenta — pogumno se zavzel pri gg. šefih za našo upravičeno zahtevo po nedeljskem počitku, da bode v to svrhu sklical sestanek — vseh šefov — obeh narodnosti na katerem se sklene uvedenje nedeljskega počitka. Ali našemu odboru manjka volja, manjka sploh vsak čut za napredek našega stanu.

Odbor našega društva bi bil že davno lahko izvojeval nam nedeljski počitek, ako ne bi bili, — milo rečeno, takorekoč hlapčevsko „odvisni“ od svojih šefov. To velja tudi prejšnjim odborom.

Vedno nadlegovanje bi gg. šefe vendar privedlo do spoznanja, da so oni nasproti svojim kolegom v Gorici, Trstu, Ljubjani in Mariboru nazadnjaki. Če bi se jim večkrat to v brk povedalo, gotovo bi se udali.

Kaj hočemo pričakovati, ko se niti mesečnino ne more redno pobirati.

Mi pa zahtevamo odločno od odbora, da stori v polni meri svojo dolžnost, ter da nam izposluje nedeljski počitek in nikdar naj ne čaka na postavno uvedenje istega. Bog ve, če bomo istega učkali, ker celjski tovariši so že začeli umirati od utrujenosti. Podzemeljski počitek lahko dobimo tudi brez našega delavnega odbora.

Razpoloženje v Gorici gledé nepretrganega uradovanja.

Vedno bolj se vidi, kako opravičena je bila naša zahteva po nepretrganem uradovanju.

Društveno vodstvo v Gorici razposlalo je vsem tuk. slov. odvetnikom okrožnico, da naj z novim letom 1909. uvedejo nepretrgano uradovanje ozir. naj naznanijo njih tozadevne pomisleke.

Nato so se v naše zadovoljstvo odzvali gg. odvetniki dr. Al. Franko, ki je že uvedel nepretrgano uradovanje, dr. H. Tuma, ki prične z novim letom; od dr. Iv. Sketa še nismo prejeli oficijelne izjave, izrekel pa je že nasproti odbornikom, da prične z novim letom tudi on tako uradovati, kakor hitro se večina slov. odvetnikov za to odloči.

Toraj je v vseh 4 slov. pisarnah naša želja našla ugodne izpolnitve. Edino po pisarne odv.

dr. D. Treo še nismo obveščeni, s katerim dnevom se upelje tudi tam ednako uradovanje. Je pa samo po sebi umevno, da bode tudi ta pisarna solidarna z ostalimi, ker temu tudi italijanski odvetniki ne nasprotujejo.

Odvetnik g. dr. Jos. Leupušček, ki otvori odv. pisarno v Gorici po novem letu, prične koj v pričetku uradovati na nov način.

Na italijanske odvetnike razposlali smo okrožnico še le sedaj, ko imamo v rokah zagotovilo, da je ta uvedba pri slov. odvetnikih gotova stvar.

Privatno se nam je povedalo, da so italijanski gg. odvetniki jako uneti za tako uradovanje in da so to našo misel z veseljem vzeli na znanje.

Vendar predno oddajo oficijelne izjave, se hočejo v tem še skupno posvetovati, o čemur bomo poročali v eni prihodnji številki »Slov. Pisarne«.

Ednako veselo se je pozdravilo to izvedbo od strani sodnih uradnikov v Gorici. Tudi tam se dela temeljito za to, da se z nepretrganim uradovanjem prične kmalu po novem letu.

Proti je le par starejših oficijalov, ki sploh niso dovetni za kako novost ali preuredbo.

Od višjih uradnikov je večina za to; protiglasov je prav malo in še ti izhajajo od onih samostojnih referentov, ki niso vezani na nikake ure in si razdelitev uradnih ur sami po potrebi in po okolnostih sestavljajo.

Slov. odv. uradniki dosegli smo z novim letom 1909. zahtevano nepretrgano uradovanje, kar je zopet uspeh naše organizacije in našega društvenega glasila.

Resna beseda!

Z današnjo številko bode društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju končalo 7. leto izdajanja lista »Slovenske pisarne.«

Kakor vsako leto, tako se je moralo društvo in uredništvo tudi letos boriti pri izdajanju lista ne le gledé gradiva, marveč tudi v gnotnem oziru.

Uredništvo pozvalo je vse gg. naročnike, da izpolnijo svojo dolžnost, a ta poziv je ostal glas vpijočega v puščavi. Na prstih bi lahko seštel vse, ki so se pozivu odzvali.

Danes pozivljamo še enkrat vse gg. naročnike, ki še lista niso plačali, naj pošljejo te bore štiri krone naročnine po priloženem čeku ali pa po nakaznici: (vsakemu čeka ne moremo priložiti, ker jih nimamo toliko pri rokah). Uredništvo je že v 1. številki povdarjalo, da kdor si lista ne misli naročiti, naj ga vrne, drugače se ga smatra za naročnika. Kot tak pa mora ne le gledé na svojo stanovsko dolžnost marveč tudi v smislu zakona in rabsodb najvišjega sodišča poravnati naročnino.

Vsak človek skoraj pričakuje o novem letu kake nagrade; naše društvo pa od svojih članov ne pričakuje novoletnega darila v pomenu besede, pač pa z vso gotovostjo, da bodo člani poslali za tekoče leto zahtevano naročnino, in upamo, da ne bo treba nikogar k temu siliti. Ako že tovariši niso lista podpirali s članki, naj vsaj položijo za »Slovensko Pisarno« svoj »obolus« 4 kron.

S tem, da ne ganejo društveniki za list niti mazincea, ne pospešujejo naše organizacije, marveč isto ovirajo v celoti. List ni se niti v prejšnjih letih niti v tekočem letu bojeval samo za ugodnost treh članov, ki so pri listu sodelovali, marveč za skupni blagor našega stanu. Tedaj je pa tudi dolžnost vseh tovarišev list si naročevati in ga potem tudi vsestransko podpirati.

Odkrito bodi povedano, da isti tovariši, ki so se dosedaj z izdajo lista trudili, najmanje potrebujejo za-se list »Slovensko Pisarno,« ker si bodo znali vedno sami priboriti pri svojih službodajalcih in predstojnikih to, kar jim gre po božji in človeški postavi.

S svojo mlačnostjo pa jemljejo gg. kolegi veselje in dobro voljo do dela še tistim redkim tovarišem, ki hočejo res žrtvovati svoje moči in prosti čas za razvoj in napredek naše organizacije in našega vseskozi zatiranega stanu.

Ob enem priporočamo vsem tovarišem, da prebero in si zapomnijo uvodni članek ter da se po istem ravnajo.

Vsak odvetniški in notarski uradnik naj izpolni

svojo dolžnost, potem bode tudi naša organizacija pokazala povoljne uspehe.

Poziv

vsem odborom tovariških slovenskih društev.

S prvim januarjem 1909 stopi v veljavo naš penzijski zakon, katerega redno in točno izvrševanje treba nadzorovati. »Slovenska pisarna« v Gorici preneha za sedaj in treba je najti in izvesti modus, po katerem bi se naše glasilo v naprej izdajalo; zahtevamo vendar enotno regulacijo plač, zahtevamo substitucijsko pravico, ustanovitev „Pogrebnege zaklada“. Vse to sloni na ramah odborov naših društev in je odvisno ugodna rešitev od enotne kooperacije vseh odborov,

Kakor smo se informirali, ni noben odborov nasproten skupnemu postopanju.

Pozivamo torej vse tovariške odbore, da puste medsebojno nekolegijalno zavist in da se združijo vsi, da se še tekom prve polovice meseca januarja ustanovi „Zveza“, katere zastopniki iz vseh krajev naj bi zborovali v Ljubljani krog 15./1. 1909. Zato naj se skliče še pred novim letom v Celju, Ljubljani, Gorici in Trstu izvenredne občne zборе, ki naj se s to zadevo pečajo in jo v ugodnem smislu rešijo,

Na delo torej!

Uredništvo „Slov. Pisarne.“

Obvestilo.

Odvetniška pisarna dr. Alojzija Franko v Gorici naznanja, da uvede z novim letom 1909 nepretrgano uradovanje od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne.

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani *) ima svoj redni občni zbor dne

10. januarja 1909 ob 10. uri dop.

v restavracijski dvorani hotela Seidl

„Južni kolodvor“ s sledečim dnevnim redom:

- 1.) Nagovor predsednika;
- 2.) Poročilo: a) tajnika, b) blagajnika in c) odsekov;
- 3.) Volitev društvenega vodstva: a) predsednika, b) 7 odbornikov, c) 2 namestnikov, d) 2 nadzornikov;
- 4.) Predlog goriškega stanovskega društva za ustanovitev zveze;
- 5.) Slučajnosti.

*) Z ozirom na zgorajšnje obvestilo o rednem občnem zboru društva odv. in not. uradnikov za Kranjsko šteje si uredništvo v prijetno dolžnost, ponovno pozivljati vse ljubljanske tovariše, da vzamejo v roke vendar enkrat vstanovitev „Zveze“ in „Pogrebnege zaklada“. Pooblaščenim smo izvavljati imenom goriškega bratskega društva, da bo isto ljubljanskim tovarišem stalo vedno z besedo in dejanjem ob strani, ker ne za osebe, za stvar nam je. Ustanovimo si „Zvezo“ „Pogrebni zaklad“, „Štrajkovni fond“, zasigurajmo si glasilo, in ne bo dolgo, ko bomo videli združene one, ki so sedaj razdvojeni, in uspehi ne bodo izostali. Na zdar!

Uredništvo.

Obvestilo.

Odvetniška pisarna dr. H. Tuma v Gorici naznanja, da uvede z novim letom 1909 nepretrgano uradovanje od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne.

Angleško

skladišče oblek

O. Bernatovič

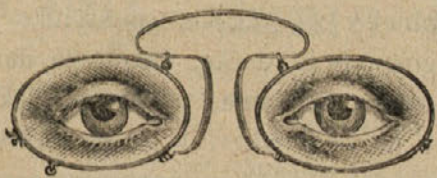
Ljubljana Glavni trg 5.

Najbogatejša zaloga oblek
za gospode, dečke in otroke.

Največja izbira kon-
fekcije za dame in
deklice.

Čudovito nizke cene.

Slovenski optik

J. Primožič

V Gorici, na Kornu št. 13

priporoča vsem gg. v mestu in
na deželi svojo bogato izbero
optičnih izdelkov, kakor: očala,
zlata in iz nikla, stekla in kristala
v vseh številkah. V zalogi ima
razne toplomere, daljnoglede, ba-
rometre, mikroskope, vage za vino,
žganje itd. itd.

Izvršuje vsakovrstne poprave in
dostavlja iste na dom.

Postrežba točna, cene zmerne.

Svoji k svojim!

Ljubljanska kreditna banka

Stritarjeve ul. 2 Ljubljana Stritarjeve ul. 2

Delniški kapital K 2,000,000 Rezervni zaklad K 250.000

obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun po

štiri in pol odstotke

od dne vloge do dne vzdiga. — Preskrbuje vse
bančne transakcije najkulantneje.

Podružnici v Spiljetu in Celovcu.

Fotografski zavod

Avg. Berthold

LJUBLJANA, Sodnijske ulice št. 11

Dovoljujem si p. n. občinstvo opozarjati
na svoj najmoderneje opremljeni z naj-
boljšimi aparati preskrbljeni zavod ter k
obisku najuljudneje vabiti. — Izvršujejo
se vsa v to stroko spadajoča dela. Vspre-
jema se v hiši in izvan nje. Povekšanje,
reprodukcije pigmetni- in gumijev tisek.

Jernej Bahovec

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 2. Filijalka: Resljeva

cesta št. 7.

Trgovina papirja, pisalnega in
risalnega orodja, šolskih knjig
in zvezkov, kipov slovenskih
pisateljev itd., itd.

Prva slovenska trgovina

Anton Kuštrin

V Gorici, Gosposka ul. št. 25

ki obstoja že čez 26 let, priporoča
slav. občinstvu v mestu in na deželi
svojo veliko zalogo kolonialnega blaga,
ki se prodaja na drobno in debelo.

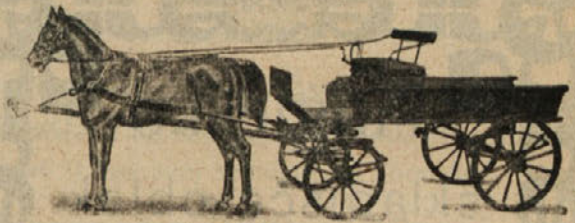
Postrežba točna, cene tako zmerne, da
je vsaka konkurenca izključena.

Odlikovan z zlato kolajno v Parizu 1904
in z zlato kolajno in križcem v Londonu
1905.

Ant. Presker, krojač

Ljubljana, S. Petr cesta št. 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek za gospode
in dečke, jopice in plaščev
za gospe, nepremočljivih
havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

JOSIP STUPICA

jermenar in sedlar
v Ljubljani, Kolodvorske
ulice št. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi, kakor
tudi vse druge konjske potrebščine.

Cene nizke.

Alojzij Korzika

semenska trgovina v Ljubljani
edina na Kranjskem strokovno
urejena in odlikovana. Velika za-
loga najboljših poljskih, vrtnih
in cvetličnih semen; čez 460 vrst
katere oddaja na drobno in na
debelo, so zanesljiva in dobro
kalilna za katerih kakovost jamčim.
Tudi se izdelujejo sveži in suhi
venci ter šopki, trakovi in na-
pisi; mnogovrstne cvetlice v lon-
cih, kakor tudi drugi različni
predmeti. — Cena solidna, po-
strežba točna. — Cenik za leto
1908 se pošlje na zahtevo brez-
plačno.

Obleke

za gospode in obleke za dečke,
obleke za otroke, površnike za
gospode in dečke, žakete za dame,
paleta za dame, plašče za deklice
v največji izbiri in pa po najnižjih
cenah priporočata

Gričar & Mejač

LJUBLJANA, Prešernove
ulice šte. 9.

Članom društva „Slov. odvetniških
in notarskih uradnikov“ 5% po-
pusta od stalnih cen.

ANTON ČERNIGOJ

odlikovana mizarska delavnica — stroji na električno gonilno silo.

Tržaška ulica št. 18. — GORICA — Tržaška ulica št. 18.

Izdeluje vsakovrstno pohištvo vseh slogov, razne oprave za pisarne
kakor: pisalne mize, registrature itd.

==== Cene zmerne. — Postrežba točna. ====

Izdeluje in ima v zalogi vsakovrstna strgarska in rezljarska dela.

Svetuje se Vam, (in to v lastno korist) predno greste kam drugam kupovat **oblačilno blago za jesensko in zimsko dobo** oglejte si najprvo pri domači tvrčki:

Hedžet & Koritnik - Gorica
 Vogal Corso Verdi poleg sadnega trga in šolske ulice

katera je že popolnoma založena z **najnovjšim blagom za dame in gospode**, ter **drugimi zimskimi potrebščinami**. Izbera navadna, do najfinejše. **Cene najnižje.**

Fotografski Atelie **FRAN WEISS**

Gorica. - Via Tre Rè 16. - Gorica.

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovjšo marko **Original-Viktoria** in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala da ostane **Original** le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

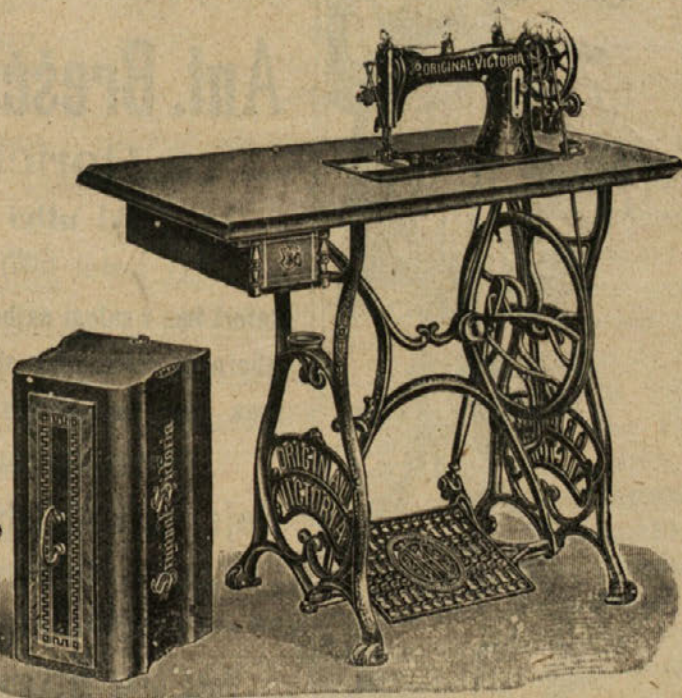
Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpriljavnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrdba stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom **Original-Viktoria stroje**.

Edina zaloga **Original-Viktoria** strjev in drugih šivalnih strojev, dvokoles **»puch«**, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrčki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Plazza Duomo)

Lastna delavnica in popravljavnica RIVA CASTELLO št. 4.

Peter Cotic

čevljarski mojster

GORICA, Raštelj 32 (v lastni hiši)

PODRUŽNICA

v Gosposki ulici šte. 1 nasproti „Monta“.

Sprejema vsakovrstna naročila po meri in poprave. Naročila z dežele se razpošiljajo po pošti.

Velika zaloga vsakovrstnih izgotovljenih čevljev.

Edino zastopstvo najboljšega čistila (krema) za čevlje in usnje v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Pazite na znamko in zahtevajte izključno le take škatlje, ki nosijo grb sv. Cirila in Metoda. Vsi drugi izdelki niso pravi.

CENE ZMERNE

Naznanilo.

Z novim letom otvori g. dr. Josip Leupušček novo odvetniško pisarno v Gorici v Gosposki ulici št. 3.

Kdor hoče obvarovati sebe ali svojo deco pred kašljem, hripavostjo, katarjem, zasliženjem, boleznim v vratu, pred krčnim in oslovskim kašljem naj kupi

Kaiser-jeve prsne karamele,

z znamko 3 smreke. Te karamele so zdravniško priznane in priporočene.

5500 oblatveno potrjenih priznanj.

1 zavoječek 20 in 40 vin. 1 doza 80 vin.

Dobi se pri:

A. de Gironcoli — Gorica. I. Cristofoletti — Gorica.

Rugiero Kürner — Gorica. G. B. Pontoni — Gorica.

A. Mazzoli — Gorica. L. Gliubich — Gorica. I. Huss

— Vipava. M. Kozpner — Ajdovščina.

Denar prihrani, kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Tovariši! Zahtevajte svoje glasilo v krčmah in kavarnah kamor zahtejate!

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in najfinejega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica za tapecirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogledala, žirna in platno.

Tovariši! Podpirajte in priporočajte obrtnike, ki so razvidni iz danjšjih inseratov!